

PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/030/01182-2/2023.
Ügyintéző: dr. Nagy Ildikó
Telefon: (1) 235-1712

Tárgy: szakmai segítségnyújtás (építményadó és a
vízi járművek adója)
Hiv. szám:
Melléklet:

Eőryné dr. Mezei Orsolya részére
jegyző

Nagymarosi Polgármesteri Hivatal

Nagymaros

Fő tér 5.
2626

Tisztelt Jegyző Asszony!

A Pest Vármegyei Kormányhivatalba megküldött, a helyi- és a települési adózással (építményadó és a vízi járművek adója) kapcsolatos beadványában foglaltakra tekintettel tájékoztatom, hogy a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 1. § (1)-(3) bekezdései alapján lefolytattuk a vizsgálatot.

I. Építményadó szabályozása

Nagymaros Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 12/2022. (XI. 28.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) korábban egységesen adóztatta az ingatlan-nyilvántartásban nem lakásként és lakásként nyilvántartott épületeket. A 2023. január 1-től hatályos rendelet alapján az adó mértéke nem lakásként nyilvántartott épület esetén 1100,- Ft/m², lakásként nyilvántartott épület esetén 250,- Ft/m².

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1. § (1) bekezdésében foglaltak alapján e törvény felhatalmazása szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be. A Htv. 6. §-a részletezi az önkormányzat adómegállapítási jogának terjedelmét. Eszerint az önkormányzatnak – többek között – joga van arra, hogy a helyi a helyi adókat bevezesse, a már bevezetett adót módosítsa, hatályon kívül helyezze illetve az adó bevezetésének időpontját meghatározza. Az adó mértékének meghatározása során az önkormányzat a helyi sajátosságokat, gazdaságpolitikai, adópolitikai szempontokat, a lakosság szociális körülményeit mérlegelve szabadon dönt arról, hogy az adóalanyok mely csoportját vonja az általánostól eltérő, kedvezőbb megítélés alá, az adóalanyok mely csoportja számára nyújt adómentességet, adókedvezményeket.

A 463/H/1995. számú AB határozat értelmében nem diszkriminatív az olyan önkormányzati szabályozás,

mely eltérő mértékű adótételt ír elő a település eltérő területein, továbbá az ingatlan nagysága alapján is különbséget tesz.

A 785/B/2002. AB határozat indokolása szerint az a szabályozás, amely figyelembe veszi az építmény funkcióját, területi elhelyezkedését és az adó mértékét differenciáltan – de azonos körbe tartozóknál egységesen – lakás esetén csekélyebb, jövedelemszerzést szolgáló építménynél magasabb adót állapít meg, olyan helyi adópolitikai döntés, amely nem ütközik a Htv. rendelkezéseibe, nem tekinthető önkényesnek, ésszerűtlennek sem.

A rendelet elfogadásának képviselő-testületi előterjesztésében jól látható azon önkormányzati cél, mellyel a nem lakásként nyilvántartott, de a tulajdonos lakóhelyeként bejegyzett épület esetén ne történjen meg – a kedvezőbb adófizetési feltételek fizetésének reményében – az állampolgárok bejelentkezése olyan ingatlanba, amelyben nem élnek életvitelszerűen. Az Ör. kedvezményes eseti körének a fenti megállapítások alapján történő esetleges kibővítése a helyi döntéshozó, vagyis a képviselő-testület mérlegelési joga.

II. Vízijárművek adózása

A Htv. 1/A. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyeket más törvény nem tilt. Sőt, a települési önkormányzat bármely adótárgyra megállapíthat települési adót, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben már szabályozott közteher hatálya. A települési adóknál sem konkrét adóalany, sem konkrét adótárgy, sem adómérték-maximum nincs meghatározva. Természetesen a jogszabályi háttér, így a kettős adóztatás elkerülését biztosító szabály – miszerint települési adóként csak olyan adó vehető ki, melyet más jogszabály nem tilt, és amely adótárgyra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya – miatt a lehetőségek igencsak korlátozottak, tekintettel arra, hogy a legtöbb lehetséges jövedelemre, vagyona már vonatkozik helyi vagy központi fizetési kötelezettség. Emellett érvényesülnie kell annak a törvényi korlátnak is, hogy *a települési adónak nem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá – e minőségére tekintettel – vállalkozó*. E három jogi korláton kívül a képviselő-testület szabadon gyakorolhatja a nyílt listás adómegállapítási lehetőséget. A nyílt listás adókiadás alapján az önkormányzat saját hatáskörében szabadon állapíthat meg adókat, azaz nemcsak annak mértékét, hanem az adó tárgyát és alanyát is helyi szinten szabályozhatja. A Htv. bármely rendelkezése a települési adó vonatkozásában csak akkor alkalmazandó, ha a Htv. kifejezetten így rendelkezik. A Htv. szabályai tehát az önkormányzatok számára a települési adók körére meglehetősen szabályozási önállóságot és szabadságot biztosítanak.

A Kúria a Köf.5025/2016/4. számú ügyében rögzítette, hogy túllépi a törvényi kereteket az a települési adó rendelet, amelynek alanya általánosságban a természetes személy, továbbá minden olyan személy, aki nem felel meg a Htv. 52. § 26. pontjában foglaltaknak. A Htv. 1/A. § (1) bekezdése értelmében a törvénynek nem lehet alanya vállalkozói minőségben cég, csak természetes személy.

Fentiek alapján megállapítható, hogy az Ör. 20. § és a 25. § rendelkezései törvénysértőek, mivel az adó alanyaként – általánosságban – a természetes és jogi személyek körét, valamint a kikötő üzemeltetőjét (jelenleg a Mahart Passnave Kft.) határozza meg.

A jogszabálysértő gyakorlat miatt kérem tisztelt Jegyző asszony szíves intézkedését annak érdekében, hogy a szakmai segítségnyújtás során kifejtettek a képviselő-testület soron következő ülésén megtárgyalásra kerüljenek és a további törvénysértés elkerülése érdekében az Ör. módosításáról vagy hatályon kívül helyezéséről a testület döntést hozzon. Kérem továbbá, hogy a képviselő-testület által tett intézkedésről írásban adjon tájékoztatást a Pest Vármegyei Kormányhivatal részére.

A szakmai segítségnyújtásra a helyi önkormányzat képviselő-testülete és jegyzője működése jogszerűségének biztosítása céljából került sor, amely azonban nem tekinthető a jogalkalmazók számára kötelező jogi iránymutatásnak vagy állásfoglalásnak és arra sem bíróság, sem más hatóság előtt nem lehet érvényesen hivatkozni.

Budapest, 2023. október 13.

Dr. Tarnai Richárd főispán
nevében és megbízásából:

